# 1

חדר התינוקות התנהל כהרגלו מידי בוקר, בהמולה מחרישת אוזניים. מינה, האחות הראשית, אף לא שמעה את הרעש הקבוע, עשרים וחמש שנותיה באותו אולם רחב מידות, הרגילו את אוזניה לסימפוניה הקולנית, הנוצרת מבכיותיהם של שלושים, ארבעים ולפעמים חמישים תינוקות בני יומם, הדורשים את מנתם ומודיעים על צורך דחוף בתשומת לב. מינה עצרה את חדווה שעברה ליד הדלפק. "הכניסי את עגלת הבקבוקים", הורתה לאחות, "הגיעה השעה להתחיל לחלק את התינוקות".

חדווה העיפה מבט על השעון הגדול. שש בבוקר. המשמרת שלה עומדת להסתיים, וטוב שכך. היא היתה עייפה מאד מחתונת אחותה, שנערכה בליל אמש, ממנה הגיעה אל מקום עבודתה בחדר התינוקות שבבית היולדות 'מזור'. חדווה שמחה שהמשמרת שלה מסתיימת עוד לפני השעות הקשות ביותר של היום.

היא פנתה אל החדר הצדדי, שם נחו על השיש בקבוקי תינוקות קטנים, מעוקרים ונקיים, ופיטמתם עטופה בשקית נייר זערערת. בבית החולים 'מזור' הקפידו מאד על סטריליזציה מלאה בחדר התינוקות, ועל אף שהבקבוקים שכנו בסביבה נקיה להפליא, ובחדר שכולו מטופל בסטריליות קיצונית, דרשה מינה, שגם הפיטמות תכוסינה, עד שתגענה לפיות התנוקות. הבקבוקים מולאו בתחליף חלב אם, וניצבו בסדר מופתי על השיש, פרי עבודתה של חדוה בשלושת השעות האחרונות.

היא החלה מניחה אותם בזהירות על העגלה הניידת, שתישא אותם עד לעריסות התינוקות, שאינם מוזנים מסיבות שונות בחלב אם. חדוה דחפה את כל הכבודה אל האולם הראשי, שם החלו חברותיה למשמרת לארגן את העגלות לפי חדרים, לקראת הפגישה היומית הראשונה של הילודים עם אמהותיהן, שזכו לשנת לילה של שש שעות תמימות.

מינה, שפיקדה מדלפקה על כל התכונה בחדר, נטלה את תדפיס השמות לידיה והורתה לצוות שתחת פיקוחה אלו תינוקות יוצאים לפגוש את אמהותיהם ואלו לא. "חמישה נולדו במשך הלילה, האמהות שלהן צריכות עדיין לנוח. מלבדם, אנחנו נאכיל כאן גם את הקטן של אלון. האם קיבלה חום אתמול ומוטב שתנוח. גם את ירדן נשאיר, אמא שלו יצאה לביתה אתמול, והילד נשאר כאן, כדי לעקוב אחר הצהבת לאחר החלפת הדם. אימו תגיע מאוחר יותר להאכיל אותו, אך את הארוחה הזו הוא יאכל איתנו בחדר. אמא של וייס מקבלת אנטיביוטיקה, היא לא תאכיל את הילדה היום, אנחנו נאכיל את הקטנה, עד שהיא חרגיש טוב יותר. אמא של כהן הורדה לחדר ניתוח, בשל סיבוך לא נעים. גם היא נשארת לאכול כאן. יש שלושה חדשים שנולדו אתמול, והולכים להיכרות ראשונה עם אמא שלהם עכשיו".

מינה חייכה, וחדווה הצטרפה לחיוך. שתיהן, כמו כל האחיות בחדר, אהבו את הפעם הראשונה בה נפגשו אמהות עם ילדיהן, לאחר שנחו מעט מהלידה שעברו כמה שעות קודם לכן.

"כשאת לוקחת את התינוקות בחזרה, תתעכבי אצלן במיוחד, ותעדכני את חיה איך הולך". חדוה נטלה לידיה את רשימת החדשים והנהנה בראשה לאות שהבינה את הדרישה.

כאשר תתחיל חיה, מדריכת האמהות, את יום עבודתה - תקבל לידיה את שמות האמהות הטריות, שמתקשות להסתדר עם תפקידן החדש, ובסבלנות הבלתי נלאית בה חוננה, תדריך אותן צעד אחר צעד, איך להתמודד עם האתגר החדש, שזיכה אותן אלוקים.

"מה עוד נשאר? כן, השלישיה של גולן יוצאת היום". חיוכה של מינה התרחב, "אנחנו נתגעגע אליהם, שימי לכל אחד בקבוק בעריסה, ובמשמרת הבאה יטפלו ביציאתם הביתה".

"בקיצור", חייכה חדווה. "לנשק אותם בפעם האחרונה?"

"מה זה לנשק?" מינה צחקה. "לאכול! את יודעת כי זו לא פעם ראשונה, שיש לנו שלישיה בבית החולים, לפני עשר שנים היתה כאן אפילו רביעיה, אבל אני לא זוכרת שנקשרתי לשלישיה, כמו שנקשרתי אליהם. מתוקים כל כך, דומים כל כך ואחידים בהתנהגותם".

"אחידים בהתנהגותם?" חדווה לא הבינה איזו אחידות יכולה להיות בהתנהגותם של תינוקות בני שלושה שבועות.

"למה את מתפלאת?" מינה חייכה. ניכר היה שהיא פשוט אוהבת את שלושת התינוקות הזעירים השוכנים בעריסותיהם. "מטבע הדברים שלושה לא נולדים אותו הדבר. אחד גדול יותר, השני קטן יותר, אחד בלונדי, השני ג'ינג'י והשלישי מין חום. הם בדרך כלל מתפתחים אחרת לגמרי, הטיפול בהם שונה, והם בכלל לא נמצאים ביחד. לרוב הם מתחילים את חייהם בפגיה בתוך האינקובטור, אבל משתחררים משם בקצב שונה. חלקם סובל מאי בשלות מסוימת, ומקבל טיפולים שונים, ותמיד תמיד הם לא יוצאים יחד מבית החולים, ובוודאי לא עם אמם. והנה, תראי מה קרה לנו כאן? נולדו שלושה דומים זה לזה, כמו..."

"שתי טיפות מים", ניסתה חדווה לעזור.

"מה פתאום שתי טיפות מים? אנחנו מדברים על שלושה".

"כמו... שלוש..." מינה חשבה על השוואה הולמת אך זו לא עלתה בדעתה. חדווה לא חיכתה והמשיכה: "דומים מאד. מה זה משנה למה?! הם מתפתחים צעד אחרי צעד, זה ליד זה. אין כאן אחד שסבל מצהבת, ואחיו מאי בשלות ריאות. לא, כולם סבלו מצהבת קלה, כולם היו יומיים בפגיה ולא יותר, כולם נזקקו לשטיפת קיבה, וכולם יוצאים הביתה יחד. תארי לך! כולם יוצאים הביתה ביחד! ביחד עם האם! מתי קרה לנו דבר כזה?"

חדווה עצרה בלשונה מלהגיד, כי אף אם במצב גופני מעולה, לא נמצאת בבית החולים שלושה שבועות אחרי לידה, אלא אם היא לקוחה פרטית של דוקטור נווה. אבל חדווה צברה כבר חמש שנות ותק תחת פיקוחה של מינה, וידעה מתי עליה להנהן ולשתוק, גם אם הלשון בוערת לה בתוך הפה, ועליה לנשוך אותה, כדי לא לשרבב כמה משפטים חריפים. ובכלל, מה אכפת לה מהחולים הפרטיים של פרופסור נווה? מה, היא מנהלת משרד הבריאות? היא זו שמשלמת את ימי האישפוז, או במקרה זה, את ימי המנוחה של האם? לא, זה לא ענינה. אבל איך אפשר להיות אדישים, כאשר את גברת מלאך, אם לשמונה ילדים, שיחררו, מוטב לומר זרקו, מבית החולים ארבעים ושמונה שעות אחרי הלידה, שתתמודד עם כל מה שלידת תינוק חדש מביאה בחובה, וכל מה שגידול שמונה קטנים דורש ממנה. וזה למרות". קמצה חדווה אגרוף בתוך כיס חלוקה. שמשרד הבריאות משלם עבור שלושה ימי אישפוז מלאים. ימי האישפוז הנחסכים אצל גברות כמו מלאך ודומיה, נצברים לטובת גברת גולן, שיכולה בלי להניד עפעף לחזור לביתה המטופח, להזמין מטפלת צמודה, ולנוח לה שם. אבל, המשיכה חדווה לחשוב, וקמצה את אגרופה השני, רק בצורה כזו אפשר להגיע לוילה בעלת שלושה מפלסים. כך חוסכים! משלמים לרופא עבור לידה פרטית, וזוכים בתוספת בונוס של שבועיים החלמה נוספים, על חשבון משלם המיסים בבית החולים.

חדווה לא שמה לב, כי מינה עצרה באמצע דיבורה, ונעצה בה מבט תמה. רק קולה החד העיר את חדווה.

"קרה לך משהו?" חקרה האחות הראשית. "את עומדת חולמת וחורקת שן, בעוד אני משוחחת איתך לתומי. זו לא התנהגות לגמרי נורמלית אצלך!"

חדווה התעוררה לגמרי ומיהרה להגיב. "לא, לא. אני פשוט מאד עייפה. אתמול רקדתי עד אמצע הלילה בחתונה של אחותי, ואחר כך באתי מיד לעבודה, אפילו לא לקחתי לילה אחד של חופש".

"טוב", מינה קיבלה את ההסבר. "קדימה לעבודה, השתפכתי על התינוקות של גולן, כמו איזו אחות ירוקה שרואה פעם ראשונה שלישיה, אנחנו כבר באיחור של עשר דקות, ובשעה שבע כולם צריכים לחזור לחדר התינוקות, כי יש ביקור רופאים".

חדווה מיהרה לתת הוראות לצוות האחיות שתחת פיקוחה בעוד מינה, האחות הראשית, חוזרת לניירותיה. דלת חדר התינוקות, הנעולה בשעות הלילה, נפתחה. שיקשוק עגלות נשמע על ריצפת הקרמיקה החדשה של המסדרון הארוך, והפר את הדממה, כאשר יצאה שיירת העגלות אל חדרי האמהות המנומנמות. אי אפשר היה להמשיך לישון, כאשר עברו העריסות לאורך המסדרון. התינוקות הרכים מחו בקול רם, על כי עדיין לא קיבלו את מנתם בשעה שש ורבע, ובכיים העיר את כל אותן האמהות, שהספיקו לאחר מדידת החום ולחץ הדם של הבוקר, להתהפך אל צידן השני, כדי לחטוף עוד כמה דקות של שינה מתוקה.

האחיות, הסייעות והמתנדבות הביטו בפתקים הכחולים והורודים שהודבקו על העגלות, והשוו את הכתוב אל גליון החולה המוצמד למיטת האמהות. לאחר הזיהוי קיבלה כל אם את תינוקה, לפעמים בליווי בקבוק ולפעמים לא. האחיות שבו אל בסיסן בחדר התינוקות, להאכיל את התינוקות שנותרו באולם. החדר הגדול היה עתה שקט יחסית לקולות שהיו בו רבע שעה קודם לכן. הצוות החל להאכיל את התינוקות הנותרים, ולהתארגן לקראת סיום המשמרת.

חדווה נטלה את אחד התינוקות של גולן, והתיישבה בנוחיות על אחד הכיסאות, כדי להאכיל אותו. היא היתה מוכרחה להודות, כי הוא חמוד להפליא. פחות משלושה קילו בלבד אבל תווי פניו ברורים להפליא. כל איבר מחוטב ומצויר ביד אומן. תלתל אחד יחיד, בצבע לא ברור, היה על ראשו, אולי ג׳ינג׳י, אולי חום, יתבהר או יתכהה? קשה לומר על פי תלתל אחד קטן, שגם הוא יכול לנשור תוך חודש, ועיניים אפורות, שהביטו בה כאילו הן רוצות לומר תודה. חדווה חיבקה אותו אל ליבה, בטרם הכניסה בעדינות את הפיטמה אל פיו.

מינה מיהרה לתפוס את השני, לפני שתיטול אותו אחת האחיות שבצוות. על אף שכבר שנים לא היה זה מתפקידה להאכיל תינוקות, נטלה האחות הראשית את התפקיד בשמחה רבה. בשבוע האחרון, מאז שוחררו השלושה מהפגיה, לא ויתרה האחות הראשית על הזכות להאכיל את אחד התינוקות בזמן המשמרות שלה. היא בהחלט נקשרה אליהם מאד.

הענין כבר הפך לבדיחה. צוות האחיות שעבד במשמרות של מינה, וגם הרופאים, כבר גיחכו ביניהם. מינה, האחות הראשית, שעובדת עם חמישים תינוקות מידי יום, וראתה כבר את כל הסוגים, הצבעים והמידות, ראתה אותם באים ביחידים, בזוגות, בשלשות, ואף ברביעיה אחת, פיתחה ענין מיוחד, לא מוסבר ולא מובן, בשלישיה מסוימת מאד. ובמו ידיה, שכבר שכחו מזמן איך מחזיקים תינוק, והתעסקו כמעט רק בניירת ובהוראות לצוות, היא עוסקת בתינוקות מיוחסים אלו.

מינה לא מוותרת. בכל משמרת שלה היא מטפלת בצורה אישית ביותר לכל הפחות באחד מהשלישיה, מחתלת, רוחצת, מלבישה ומאכילה, עומדת ליד הרופאים בשעת הבדיקה היומית, מתענינת ושואלת על כל פרט, שנראה לה זקוק לטיפול, כמו אחות טריה שהחלה היום את עבודתה. נכון ששלישיה זה דבר נחמד, נכון שהשלישיה של גולן היא באמת חמודה מאד, מה גם שתוך שלושה שבועות הגיע כל אחד מהם למשקל של שני קילוגרמים נטולי סיבוכים, דבר שהוא פלא בפני עצמו. אז מה?!

בצוות התלוצצו, שאולי מינה חושבת לעשות הסבת מקצוע, ולהיות הפיליפינית של משפחת גולן, ובמקום לטפל בחמישים ילדים, במשך שמונה שעות כל יום - לטפל בשלושה תינוקות כל היום.

אחות שלישית נטלה את השלישי והאכילה אותו. מינה והאחות שוחחו ביניהן. חדווה חשבה על אי הצדק שבעולם, זה בסדר גמור שלא מביאים אל היולדת שלושה תינוקות צווחים בעת ובעונה אחת, גם להן בחדר התינוקות, עם צוות מלא, קשה להשתלט במשמרת של שעה שלוש בלילה, כאשר התינוקות אינם מובאים אל אמהותיהם וכמה צורחים ביחד. אבל למה לה, לגברת גולן, אותה לא זכתה לראות, מותר לישון ולא להאכיל גם לא תינוק אחד, בעוד שכל היולדות, אפילו אלו שהן יומיים אחרי ניתוח, כבר ערות לחלוטין ומטפלות בתינוקות שלהן? חדווה ניערה את ראשה באי רצון. יש חוסר צדק בעולם, אבל למה רק היא רואה אותו?

הצוות הגדול בחדר התינוקות סיים עד מהרה להאכיל את כל התינוקות הנותרים בחדר. האחיות החלו מתארגנות ליציאה. מינה ערכה סדר בניירותיה, רשמה את פרטי המשמרת החולפת וקיבלה את המשמרת הבאה, מחליפה הערות והוראות עם האחות שרה, האחראית על המשמרת הקרובה. לא היו שום פרטים מיוחדים או התפתחויות מרעישות, מה שבדרך כלל קורה במשמרת לילה. את שינוי ההוראות מקבלת בדרך כלל משמרת הבוקר, שכן בשעה תשע יש ביקור רופאי ילדים בחדר התינוקות, ואז נופלות ההחלטות החשובות באמת.

מינה ניגשה עם עמיתתה למקצוע אל השלישיה, ששכבה בעריסותה. "הם הולכים הביתה היום", אמרה לשרה. "קצת חבל לי, אתגעגע אליהם".

"תשכחי אותם", חייכה שרה. "ככה זה אצלנו, היום - הם, מחר – אחרים. שוכחים ועוברים הלאה".

"לא", אמרה מינה. "אני לא חושבת שאשכח אותם".

ניבאה, ולא ידעה מה ניבאה.